

[Bernhard Baunsgaard]

mer med det samme, at jeg nok er noget miljøskadet, fordi jeg selv kender noget til forlagsvirksomhed – jeg tror, det er for kraftigt et ord at bruge, men det er rigtigt, at det utvivlsomt er at vente, at bogproduktionen har noget vanskeligere vilkår end hidtil. Spørgsmålet er hvorfor. Af de knap 250 mill. kr., som indkommer i bogoms om året, indbetales jo de 80 mill. kr. af det offentlige selv gennem indkøbene til skoler og biblioteker. Det er klart, at når man kæmper med faldende offentlige indtægter og deraf nødvendiggjort tilbageholdenhed på en række punkter, bl. a. biblioteker og skoler, så skal det give sig udtryk i, at der ikke kan sælges så mange bøger som tidligere.

Men ellers må jeg sige, at jeg deler den opfattelse, som er gældende i forlæggerkredse, at den danske bogproduktion også i disse år er karakteriseret ved en overordentlig bredde, formentlig så bredt som ingen sinde før i Danmark, og er karakteriseret ved så mange forlag som formentlig aldrig nogen sinde før i Danmark. Det synes jeg også er værd at tage med, når man diskuterer dette forslag.

Så kommer vi til selve spørgsmålet, om det ville være en god idé at oprette en sådan fond med de brede støttemuligheder, der har været på tale. Ministeren har foreslået os, at vi tøver lidt og tænker os om og venter på, at betænkningen kommer. Det synes jeg nok vi skal. Men derudover synes jeg, der er grund til at vende sig til et land, hvor man har fonde af den karakter, som SF tænker på. Det har man bl. a. i Sverige. Jeg skal lige kort citere, hvad formanden for den internationale forlæggerforening, svenskeren Per F. Sjögren, har udtalt så sent som den 20. maj 1980 om statsindgreb. Han siger:

»Den statslige litteraturstøtte har hidtil haft en udformning, som opmuntrer forlagene til at udgive et større antal titler, end de ellers ville have gjort.« Det er jo det, man gerne vil fra SF. »Nu må vi vælge. Skal staten fortsætte med at støtte udgivelsen af stadig flere titler, som siden hen bliver liggende usolgte – eller skal man ved fornuft og mådehold forsøge at få regnestykket til at gå op og give boghandelen hjælp i form af lager- og distributionsstøtte?«

Har man også taget disse betragtninger med, at dér, hvor man har prøvet netop det, man foreslår, virker det dårligt? Man udgiver

en række titler, som befolkningen, som det jo dog må komme an på, ingen interesse har for.

Jeg tror ikke, at jeg kan være enig med den socialdemokratiske ordfører, der sagde, at dette forslag er både sympatisk og udmærket. Jeg tror, det var helt andre ord, jeg ville bruge om det.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil for det første gerne takke for de venlige og såmænd også for de uvenlige ord, der er faldet om dette forslag. Det er da rart, når folk overhovedet interesserer sig lidt for det, man laver.

Jeg undrer mig lidt over hr. Bernhard Baunsgaards og måske også andre ordføreres afvisning af det, man fra i hvert fald konservativ side kaldte statsdirigeringen – det, man fra anden side vel vil kalde formynderskab – for jeg mener faktisk, at vi på alle mulige andre områder som politikere har en mening, en indstilling, en holdning. Den prøver vi altså at formidle igennem vores politiske arbejde, og alene derved er vi formyndere, er vi statsdirigerende eller politisk dirigerende. Selvfølgelig må vi da også være det på kulturområdet og bogområdet.

Jeg vil godt til det, hr. Bernhard Baunsgaard sagde om de svenske udgivelser, idet han citerede den internationale forlæggerforenings formands udtalelser, sige, at de udtalelser kender jeg da også godt. Dem kender jeg fra forlæggerforeningens brev. Det undrer mig ikke, at forlæggerforeningen netop citerer formanden for den internationale forlæggerforening. Det er ikke min opfattelse, baseret på udtalelser fra de mennesker, som jeg har forbindelse med i Sverige, og som jo også er under denne ordning, at den har virket så dårligt.

Jeg ved ikke, om den virker i form af fonde. Jeg ved, at det er det svenske kulturråd, der giver en meget bred støtte til udgivelsen af svensk litteratur for børn og voksne og til udgivelse af oversættelser og sådan noget. Jeg mener simpelt hen, at den svenske bogproduktion gennemgående er meget fin og meget bred, og at det er meget vigtigt, at man fra statens side, fra kulturrådets side har gjort noget for at opretholde og støtte denne brede bogproduktion.